

Пояснювальна записка для вчителя

Навчальний посібник розроблено відповідно до оновленої програми з літературного читання для початкової школи (2016 р.). Основна його мета — формувати в молодших школярів комунікативну і читацьку компетентності.

У контексті компетентнісного підходу в посібнику запропоновано систему завдань, яка сприятиме розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності другокласника на уроках літературного читання (слухання і розуміння, говоріння, читання), формуванню важливих предметних читацьких умінь, досвіду читацької діяльності.

Завдання «Слухаю і розумію» передбачає формування в учнів аудіативних умінь — слухати і розуміти усне мовлення, стежити за розвитком думки, сприймати інформацію. Із цією метою в посібнику запропоновано QR-коди із посиланнями на аудіофайли, які містять тексти та запитання до кожного з них. Для зручності, окрім QR-кодів, у посібнику зазначено повне посилання на інтернет-ресурс, скориставшись яким, учитель може легко організувати колективне прослуховування текстів. Звертаємо увагу, щоб скористатися QR-кодом, потрібно встановити на свій цифровий пристрій спеціальний додаток (детальніше про це можна дізнатися на ресурсі <http://yakistosviti.com.ua/uk/SHCHO-take-QR-kod-i-iaak-nim-koristuvatisia>).

З метою формування повноцінної навички читання вголос і мовчки як базової у системі початкової освіти у посібнику запропоновано завдання «Читаю для себе» та «Читаю для когось».

Завдання «Висловлююся за змістом прочитаного» передбачають формування в учнів умінь висловлюватись за змістом прочитаного твору. Особливу увагу в запитаннях і завданнях цієї рубрики приділено вдосконаленню в учнів умінь зв'язно висловлюватись, розвитку здатності емоційно реагувати на зміст прочитаного твору, виявляти й усвідомлювати свої почуття, висловлювати елементарні власні оцінні судження, використовуючи мовленнєві засоби.

На збагачення словника учнів зорієнтовані завдання рубрики «Збагачую свій словниковий запас». Це завдання: на уточнення і конкретизацію значення слів; введення в словник нових понять, термінів; опрацювання образних засобів художніх творів; добір синонімів і антонімів; опрацювання фразеологізмів, прислів'їв тощо.

Зошит розраховано на систематичне використання його на уроках літературного читання, а саме: щодня протягом тижня учням пропонують одне із п'яти завдань. Окремі завдання можна пропонувати учням на виконання вдома.

Я до школи поспішаю...

Ось і закінчилися літні канікули. Та ти не сумуй! Під час навчання ти дізнаєшся багато нового, цікавого. З новим навчальним роком тебе! Успіхів у навчанні й гарного настрою!

читаю для себе

Прочитай вірш і скажи, який настрій він створює.

1

Марія Чумарна

Я іду до школи

Я до школи поспішаю,
все довкола розглядаю:
як пливуть хмарки перлисті,
як роса блищить на листі,
як маленький сірий котик
вимиває вранці ротик,
як біжать автомобілі,
як цвітуть ромашки білі.
Я веселу вдачу маю:
всім-усім добра бажаю!

збагачую свій словниковий запас

Дізнайся значення слів і вживай їх у своєму мовленні.

2

Хмарки перлісті — які за зовнішнім виглядом (за формою чи забарвленням) нагадують пёрли.

Пёрли — перламутрові зерна, що утворюються в черепашках деяких молюсків; використовуються як коштовна прикраса.

Вда́ча — риса, що проявляється в діях людини, її поведінці, характері.

Квіти барві́сті — забарвлені в різні кольори; різнокольорові.

висловлюю власну думку

3

- ♦ Про кого вірш?
- ♦ Куди поспішала дитина?
- ♦ З яким настроєм дитина йшла до школи? Доведи.
- ♦ З яким настроєм ти йшов (йшла) сьогодні до школи?
- ♦ Як ти гадаєш, чи можна дитину назвати спостережливою? Доведи.

- ◆ Що ти сьогодні бачив (бачила) по дорозі до школи? Кого зустрів (зустріла)? Що особливо запам'яталося? Розкажи.

Читаю для когось

4

Друже, хочеш порадувати своїх однокласників? Спочатку прочитай вірш самостійно. Навчися правильно, чітко вимовляти всі слова. Поміркуй, з якою інтонацією слід читати цей вірш. А потім продекламуй його в класі.

Вадим Скомаровський

Дзвінок

Є у мене, в нього, в тебе
вірний друг — шкільний
дзвінок.

Зійде сонечко край неба —
він дзвенить, немов струмок.

Вже пора, мовляв, до школи —
дзень-дзелень та дзінь-дзілінь!
Ще ніколи, ще ніколи
не запізнювався він.

І тому, як я, буває,
забарюся хоч на мить,
на порозі він стрічає
і докірливо дзвенить.

А перерва лиш наспіє —
знову дзвоник не дріма,
дзеленчить, немов радіє,
разом з нами усіма.

Збагачую свій словниковий запас

5

- Дізнайся значення слова і вживай його у своєму мовленні.

Декламувати — виразно читати художні твори, зокрема вірші.

- Пофантазуй: яким буде шкільне приладдя для учнів через сто років.

Якою ти уявляєш школу в майбутньому?

Слухаю і розумію

Послухай оповідання Марії Чумарної.
Перевір, чи уважно ти слухав (слухала).
Дай відповіді на запитання.

Книжка — мій друг, без неї, як без рук

1 Слухаю і розумію

Послухай оповідання Остапа Вишні «Любіть книгу!». Перевір, чи уважно ти слухав (слухала).

2 Читаю для себе

Прочитай вірш.

Нузёт Умэров

Про книжку

Дбайливо
тонесеньку книжку гортаю.
Рядок за рядочком
квапливо читаю.

Багато про що
я довідаюсь з книжки:
про лева, жирафа,
ведмедя та мишку.

Про гори круті
та бурхливі ріки,
про джунглі густі
та пустелі великі.

Про синіх китів,
про акул і дельфінів,
про хижих касаток
і добрих пінгвінів.

Про північ, про південь
читаю невпинно,
про ближні країни
й далекі країни.

Гортаю, гортаю сторінки,
мов диво, —
**весь світ в собі книжка
вмістила дбайливо.**

3 Висловлюю власну думку

- ♦ А ти любиш читати книжки?
- ♦ Про що ти любиш читати?
- ♦ Зверни увагу на виділені слова. Поміркую і скажи, яку важливу думку вони передають.

4 Збагачую свій словниковий запас

- З'єднай стрілками частини прислів'їв і приказок. Поясни, як ти їх розумієш. Вживай прислів'я у своєму мовленні.

- З книгою подружишся, ●
- Книга корисна, ●
- Поки ледачий байди б'є, ●
- Хто багато читає — ●
- розумний з книжок
знання бере.
- розуму наберешся.
- той багато знає.
- коли її читають.
- Дізнайся значення слів.

Кні́га-тві́р — книжка, у якій міститься лише один твір письменника.

Кні́га-збі́рка — книжка, у якій є кілька творів одного або кількох письменників.

Електронна кні́га — книжка в електронному вигляді (форматі). Такі книги можна читати за допомогою комп'ютерів, мобільних телефонів чи спеціальних пристроїв.

Книга́рня — книжковий магазин.

Книголю́б — любитель книжок.

Читаю для когось

Прочитай цей вірш першокласнику чи першокласниці, але спочатку підготуйся до виразного читання.

5

Сергій Цушко

Раз Данько питає тата:
— Як навчитися читати?
А тоді пита бабуся:
— Як читати я навчусь?
Дідуся він попрохав,
щоб і той пораду дав.
Й мовили йому татусь,
і бабуся, і дідусь:
— Треба з книжкою дружити
і тому абетку вчити.